

Konkurs Geograficzny
dla gimnazjalistów województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2017/2018

Etap wojewódzki

Drogi Uczniu!

Gratulujemy Ci wyników osiągniętych na etapie rejonowym.

Przed przystąpieniem do pracy z testem **zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych, a także wpisz swój kod na karcie odpowiedzi do zadań otwartych**, zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **35 zadań**. Punktacja za każde zadanie jest podana przy jego numerze.

Zadania 1-15 to zadania zamknięte. Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych**. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

Zadania 16-35 to zadania otwarte lub zamknięte. Odpowiedzi na nie udzielaj na **karcie odpowiedzi do zadań otwartych**.

Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań **możesz używać linijki i prostego kalkulatora**. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

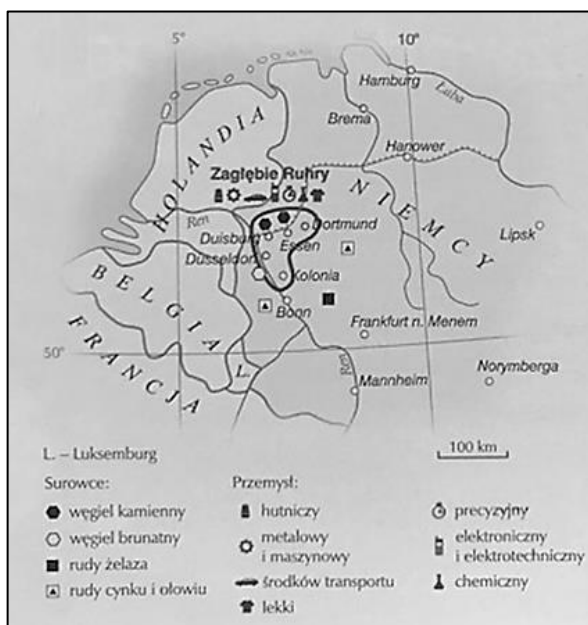
Na rozwiązanie zadań masz **120 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Mapa ilustruje przemysł Zagłębia Ruhry. Treść mapy została przedstawiona za pomocą metody

- A. kartogramu.
- B. izolinii i kropkowej.
- C. kartodiagramu.
- D. sygnaturowej i zasięgów.

Źródło: Puls Ziemi 2, Nowa Era 2013 r., str.185

Zadanie 2. (0-1 pkt)

Z powyższej mapy możemy odczytać, że w Zagłębiu Ruhry

- A. występują wyłącznie surowce metaliczne.
- B. nie ma zakładów przemysłu przetwórczego.
- C. występuje węgiel kamienny i brunatny.
- D. znajduje się jedna kopalnia soli kamiennej.

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Ślady widomego ruchu Słońca, wynikające z ruchu obrotowego Ziemi, przybierają kształt koła tylko dla obserwatora stojącego na

- A. równiku.
- B. południku 0°.
- C. biegunach.
- D. zwrotnikach.

Zadanie 4. (0-1 pkt)

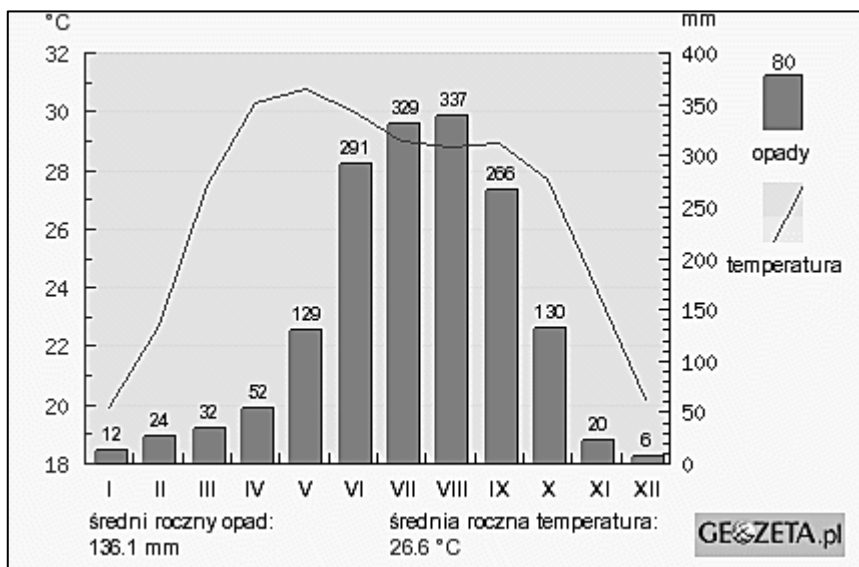
Zmianę wysokości Słońca w momencie górowania powoduje

- A. ruch precesyjny Ziemi.
- B. stałe nachylenie osi ziemskiej do płaszczyzny ekliptyki w ruchu obiegowym.
- C. ruch Ziemi wokół własnej osi.
- D. zmiana odległości Ziemi od Słońca w ciągu roku.

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Korzystając z klimatogramu wykonanego dla Kalkuty, odpowiedz ile wynosi średnia temperatura najcieplejszego miesiąca w tym mieście?

- A. 26,6 °C
- B. 29,0 °C
- C. 30,3 °C
- D. 30,9 °C

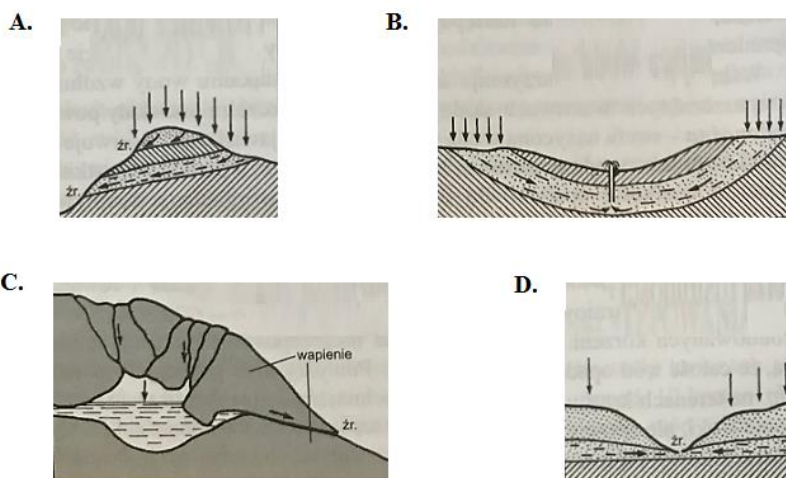
Zadanie 6. (0-1 pkt)

Przebieg temperatury powietrza w Kalkucie świadczy o tym, że miasto to położone jest w strefie klimatycznej

- A. umiarkowanej
- B. równikowej
- C. zwrotnikowej
- D. podzwrotnikowej

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Schematy przedstawiają niektóre typy źródeł. Który z rysunków ilustruje źródło krasowe?

Zadanie 8. (0-1 pkt)

Rozmieszczenie obszarów sejsmicznych na świecie uwarunkowane jest

- A. przebiegiem granic płyt litosfery.
- B. występowaniem anomalii magnetycznej.
- C. występowaniem siły Coriolisa.
- D. przebiegiem starych pasm górskich.

Zadanie 9. (0-1 pkt)

„Całkowicie pozbawione drobnego materiału, który zostaje wywiany, a występują tylko nagie skały. Powierzchnia takiej pustyni pokryta jest blokami skalnymi, które ulegają obrywaniu w wyniku wietrzenia fizycznego. Do tego rodzaju pustyni należą: znaczna część Sahary, zwłaszcza masywy Ahaggar, Tibesti i Darfur, obszary Tybetu w Azji oraz Gór skalistych w Ameryce.”

Na podstawie powyższego opisu wskaż odpowiadający mu rodzaj pustyni.

- A. Takyr
- B. Hamada
- C. Erg
- D. Serir

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Zdjęcie przedstawia roślinę typową dla obszaru sawanny. Jest to

- A. oliwka.
- B. dąb.
- C. dąb korkowy.
- D. baobab.

Zadanie 11. (0-1 pkt)

Czasowe zatrzymanie wody na danym obszarze nazywamy

- A. wsiąkaniem.
- B. infiltracją.
- C. warstwą wodonośną.
- D. retencją.

Zadanie 12. (0-1 pkt)

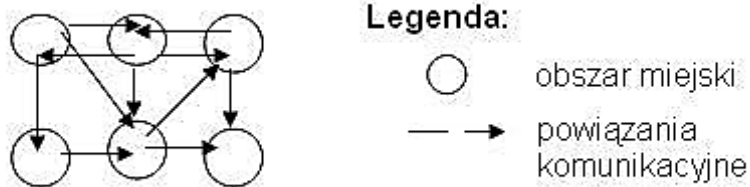
Wskaż nazwę krainy geograficznej, której dotyczy poniższy opis.

„Centralną część tej krainy stanowi rozległa kotlina, do której promieniście spływają liczne rzeki. Najbardziej charakterystycznym elementem krajobrazu kotliny są duże kompleksy wydm parabolicznych. Pozostałością dawnych lasów są puszcze, z których jedna, o bardzo dużym zróżnicowaniu siedlisk roślinnych, sąsiaduje z dużym miastem.”

- A. Nizina Mazowiecka.
- B. Kotlina Sandomierska.
- C. Nizina Wielkopolska.
- D. Wyżyna Śląska.

Zadanie 13. (0-1 pkt)

Schemat przedstawia aglomerację policentryczną.

Który z wymienionych zespołów miejskich jest przykładem takiej aglomeracji?

- A. Aglomeracja krakowska.
- B. Aglomeracja łódzka.
- C. Aglomeracja górnośląska.
- D. Aglomeracja warszawska.

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Łączenie się wielkich przedsiębiorstw w międzynarodowe korporacje oraz przejmowanie przez nie małych firm jest przejawem

- A. zrównoważonego rozwoju.
- B. terroryzmu.
- C. globalizacji.
- D. interwencjonizmu państwowemu.

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Utworzenie jednolitego obszaru gospodarczego i wprowadzenie do obiegu wspólnej waluty to cele powołania

- A. Unii Europejskiej.
- B. Północnoamerykańskiego Układu o Wolnym Handlu.
- C. Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.
- D. Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej.

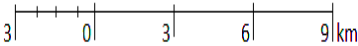
Zadanie 16. (0-2 pkt.)

Zaznacz poprawne dokończenia każdego zdania.

- I. Pierwszego pomiaru Ziemi w III w.p.n.e. dokonał
☐ Arystoteles. ☐ Eratostenes.
- II. Uczony dokonał pomiaru fragmentu obwodu Ziemi między miejscowościami położonymi w przybliżeniu na tym samym
☐ równoleżniku. ☐ południku.
- III. O wysokości Słońca nad horyzontem wnioskował z pomiaru
☐ długości cienia. ☐ głębokości studni.

Zadanie 17 (0-2 pkt.)

Uzupełnij tabelę przeliczając podaną skalę na pozostałe rodzaje podziałek.

Skala		
liczbowa	mianowana	liniowa
	1 cm → 5 km	
1 : 85 000		
		

Zadanie 18. (0-2 pkt.)

Różnica czasu słonecznego między miejscowościami A i B wynosi 5 godzin 36 minut. Oblicz różnicę długości geograficznej między tymi miejscowościami.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 19. (0-2 pkt.)

Samolot leciał z Los Angeles (118°W , 34°N) do Tokio (140°E , 35°N) 10 godzin. Wystartował 2 lipca o godzinie 21^{00} według czasu miejscowego. Oblicz datę i godzinę lądowania samolotu w Tokio według czasu miejscowego.

.....

.....

.....

.....

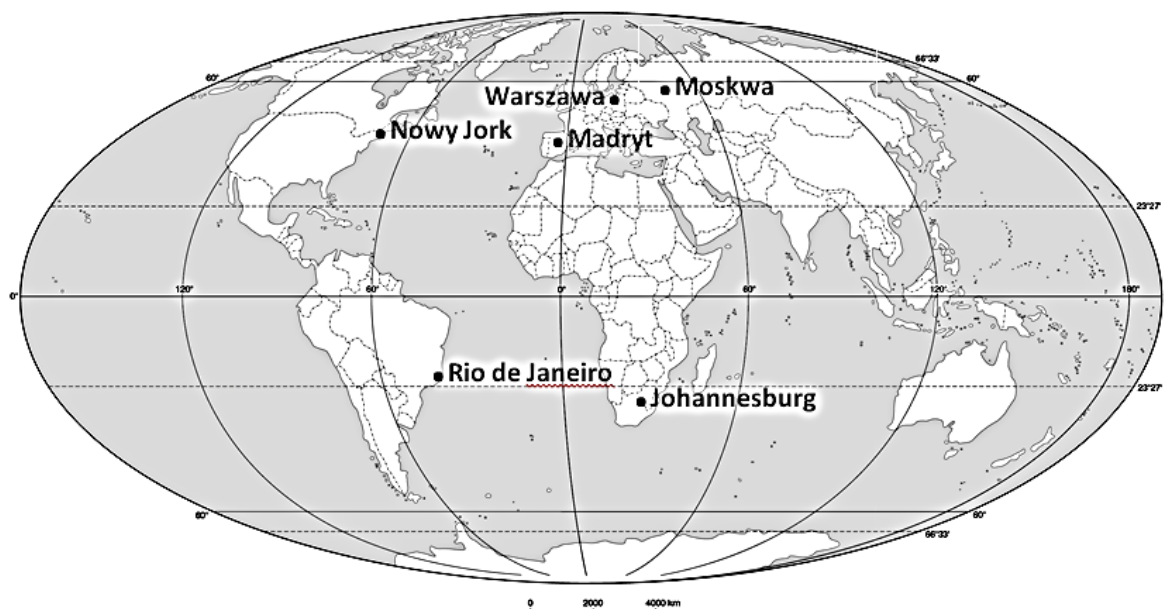
.....

.....

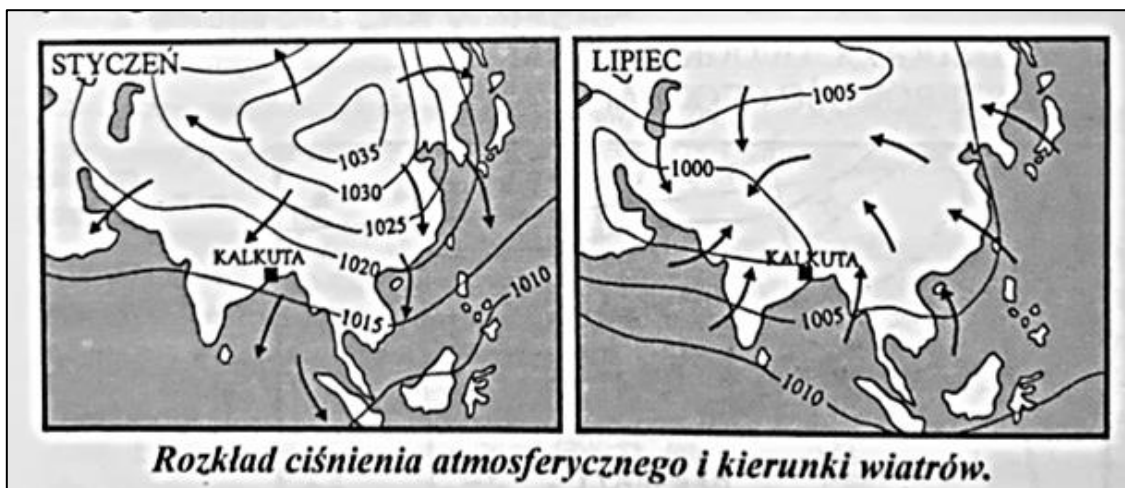
Zadanie 20. (0-2 pkt.)

Podaj odpowiednią datę lub porę roku, w której

- A. w Nowym Jorku i Johannesburgu dzień jest tej samej długości
- B. w Moskwie dzień jest dłuższy niż w Madrycie
- C. w Rio de Janeiro dzień jest dłuższy niż w Warszawie

Zadanie 21. (0-1 pkt)

W każdym poniższym zdaniu znajduje się błędne określenie. Podkreśl je, a następnie wpisz określenie prawidłowe.

- A. Zimą nad Azją rozbudowuje się rozległy niż baryczny.

Powinno być:

- B. Monsuny w półroczu letnim wieją z nad lądu, przynosząc obfite opady.

Powinno być:

- C. W Kalkucie wartość ciśnienia atmosferycznego w lipcu wynosi około 1000 hPa, w styczniu jest o około 35 hPa wyższe.

Powinno być:

Zadanie 22 (0-2 pkt.)

Nad obszar Polski napływają różne masy powietrza.

- A. Rozwiń skróty podanych mas powietrza

a) PPK –

b) PZm –

- B. Wymień dwie cechy pogody w Polsce, jaką kształtuje napływ powietrza polarnomorskiego.

.....
.....

Zadanie 23. (0-2 pkt.)

Zdjęcie przedstawia fragment wybrzeża.

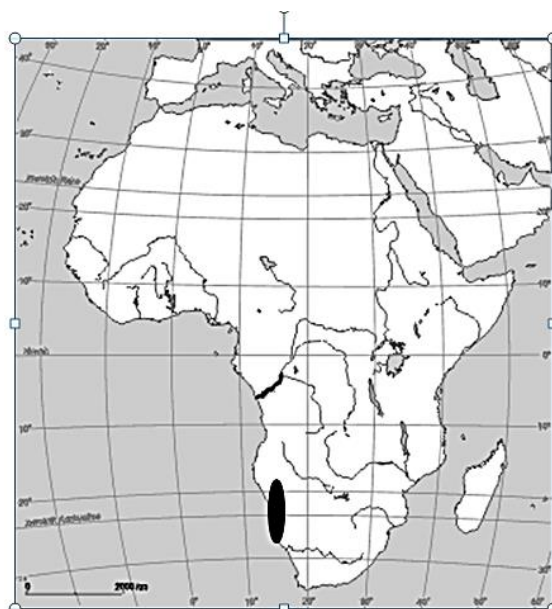

Oblicza geografii Nowa Era 2012

- a) Wpisz nazwy elementów budowy wybrzeża oznaczonych literami A i B.
- A.
- B.
- b) Wpisz nazwę procesu, który doprowadził do utworzenia tego typu wybrzeża.
-

Zadanie 24. (0-2 pkt.)

Na mapie konturowej Afryki zaznaczono lokalizację jednej z pustyni (●) .

- A. Zapisz nazwę tej pustyni.
- B. Jaki czynnik klimatotwórczy ma największy udział w powstaniu tej pustyni?
-

Zadanie 25. (0-1 pkt)

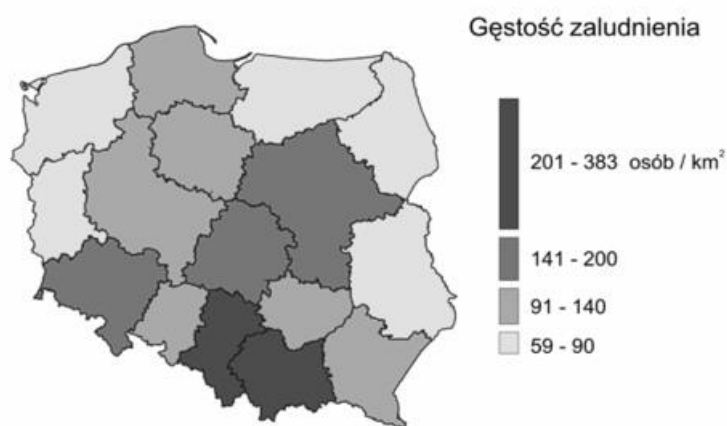
Uzupełnij tekst dotyczący położenia Polski w Europie.

„Polska jest położona w środkowej części Europy. Prawie cały jej obszar leży w zlewisku Morza, w dorzeczu Wisły i, w strefie klimatu ciepłego przejściowego.

Polska graniczy z siedmioma państwami, od południa z Czechami i, od zachodu z Niemcami, od wschodu z Ukrainą, Białorusią, Rosją i

Zadanie 26. (0-2 pkt.)

Mapa ilustruje gęstość zaludnienia województw w Polsce wg. danych GUS z roku 2016.

A. Wymień dwa województwa o największej gęstości zaludnienia.

.....

B. Ze wskazanych na mapie pięciu województw o gęstości zaludnienia 59-90 osób/km² wymień dwa województwa, które mają najmniejszą gęstość zaludnienia.

.....

Zadanie 27. (0-2 pkt.)

Tabela ilustruje bilans ludności w Polsce w roku 2016 (GUS 2016) . Uzupełnij tabelę wyliczając brakujące wartości.

Ludność Polski (w tys.)	Urodzenia żywe (w tys.)	Zgony (w tys.)	Saldo migracji (w tys.)	Przyrost naturalny (w tys.)	Przyrost rzeczywisty (w tys.)
38 437		388	2	-6	

Zadanie 28. (0-2 pkt.)

Połącz linią prostą Wrocław i Białystok, a następnie uzupełnij zdania:

- A. W czasie podróży (w linii prostej) z Wrocławia do Białegostoku przejadę kolejno przez województwa (uwzględnij województwo, z którego wyjeżdżasz oraz województwo, do którego jedziesz)
.....
- B. Przy granicy z Czechami jednego „zagranicznego sąsiada” posiada województwo
.....
- C. Przez województwo podlaskie przebiega granica państwowa z

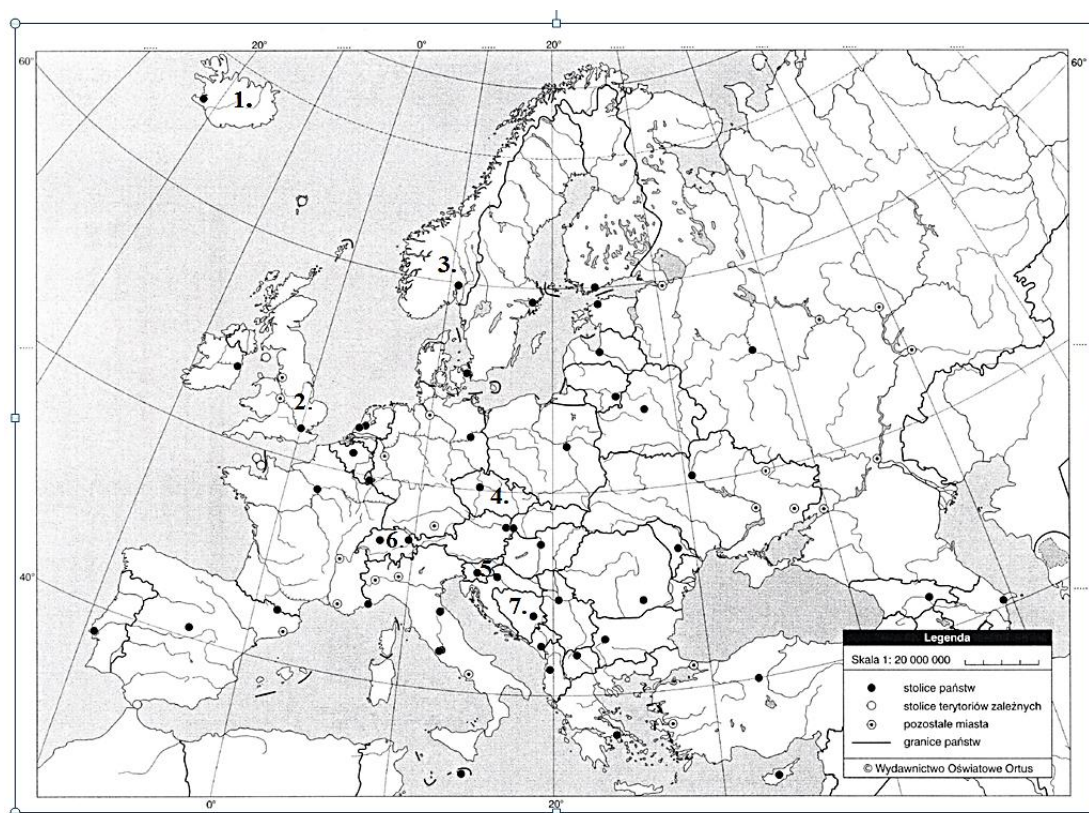
Zadanie 29. (0-1 pkt)

Zaznacz po dwa poprawne dokończenia każdego zdania.

Korzystne warunki klimatyczne do rozwoju rolnictwa występują w klimacie	A. równikowym wybitnie wilgotnym. B. podzwrotnikowym monsunowym. C. umiarkowanym ciepłym morskim. D. zwrotnikowym wybitnie kontynentalnym.
Rozwojowi rolnictwa sprzyja występowanie gleb	A. inicjalnych. B. wulkanicznych. C. bagiennych i bielcowych. D. brunatnych powstałych na lessach.

Zadanie 30. (0-2 pkt.)

Na mapie politycznej Europy oznaczono cyframi od 1 do 7 kilka krajów Europy. Nazwij te z nich, które nie należą do Unii Europejskiej oraz wskaż numery odpowiadające położeniu tych krajów na mapie.

Kraje	Numer na mapie

Zadanie 31. (0-1 pkt)

Franciszek Dolas wyjeżdża z Szczeczeszyna do Londynu, gdzie będzie pracował przez rok w międzynarodowej firmie logistycznej. Którymi określeniami można określić typ migracji Franciszka Dolasa? Zaznacz w każdej parze poprawne określenie.

Migracja: ☐ czasowa, ☐ ekonomiczna, ☐ wewnętrzna, ☐ emigracja.
☐ stała, ☐ polityczna, ☐ zewnętrzna, ☐ imigracja.

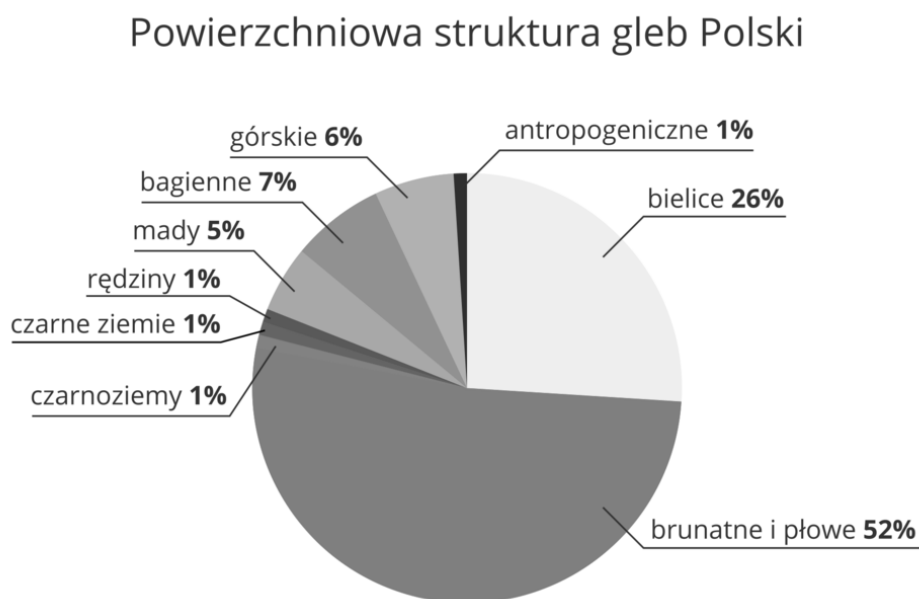
Zadanie 32. (0-2 pkt.)

Zaznacz obok poniższych zdań literę P, gdy zdanie jest prawdziwe lub literę F, gdy zdanie jest niezgodne z prawdą.

Europa jest najmniejszym kontynentem na Ziemi.	P	F
Linia brzegowa Europy jest dłuższa od linii brzegowej Afryki.	P	F
90% powierzchni Europy zajmują obszary nizinne.	P	F
Większość wielkich form rzeźby terenu Europy ma przebieg równoleżnikowy.	P	F
Południe Europy zajmują w większości młode góry fałdowe.	P	F

Zadanie 33. (0-2 pkt.)

Diagram przedstawia procentowy udział poszczególnych gleb w ogólnej powierzchni gleb w Polsce.

Oceń poprawność poniższych zdań. Wpisz P – jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli zdanie jest fałszywe.

- a) Największą powierzchnię zajmują gleby brunatne i płowe.
- b) Gleby strefowe stanowią 86% ogólnej powierzchni gleb.
- c) Gleby powstałe na osadach rzecznych zajmują 1% powierzchni.

Zadanie 34. (0-1 pkt)

Zaznacz poprawne dokończenie każdego zdania

Największe zasoby surowców eksploatowanych ze złóż podmorskich znajdują się w obrębie	A. mórz szelfowych. B. basenów oceanicznych.
Holandia eksploatuje gaz ziemny z	A. Morza Bałtyckiego. B. Morza Północnego.
Polska eksploatuje ropę naftową	A. wyłącznie ze złóż lądowych. B. ze złóż lądowych i z dna Morza Bałtyckiego.

Zadanie 35. (0-2 pkt.)

Na podstawie tekstu źródłowego oraz załączonych fotografii wykonaj poniższe zadanie.

„Templariusze przybyli na ziemie Księstwa Pomorskiego w XIII wieku i utworzyli 4 komandorie. Pobyt templariuszy na terenach Księstwa Pomorskiego trwał niewiele więcej niż sto lat. Już w pierwszej połowie XIV wieku ich majątki przejęli joannici. Jednak opowieści i filmy o templariuszach sprawiają, że to im poświęcamy chętniej uwagę, a odwiedzając zachowane po nich zabytki liczymy nie tyle na odkrycie ich skarbu, co na bliskie spotkanie z ich legendą i uczestnictwo w fantastycznym historycznym festynie, który urozmaici nasze turystyczne wędrówki.”

Zdjęcia prezentują obiekty w dwóch miejscowościach związanych z Templariuszami.

Spośród podanych poniżej miejscowości województwa zachodniopomorskiego podkreśl dwie z nich, które znajdują się na Szlaku Zakonu Templariuszy.

Kołbacz, Recz, Chwarszczany, Wolin, Koszalin, Bierzwnik, Czaplinek, Szczecin.

[illegible]